

## په یو افغان گوښه ولایت کې د آی ډبلیو پی آر د رسنیو مرکز

**Author: IWPR Afghanistan**

د رسنیو مرکز به ارزگان له بهرنیو نړیوالو سره ونښلوي.

د افغانستان د آی ډبلیو پی آر لیکنه د افغانستان د مرکزي ولایت ارزگان د ژورنالستانو اړتیاوو ته په غبرگون کې د آی ډبلیو پی آر په کمپیوټرونو او انټرنېټ سمبال د رسنیو مرکز جوړول له تاوده هرکلي سره مخامخ شو، چې دمخه پکې د وسایلو د کمښت له امله په خپل مهال د ریوټ ورکول ناشونې خبره وه.

ارزگان د افغانستان یو وروسته پاتې ولایت دی. د گوتو په شمېر خبریالان پکې کمپیوټر او انټرنېټ ته لاسرسی لري. تر دې دمخه به خبریالانو د ولایت په مرکز تیرینکوپ کې له نورو دفترنو څخه د خپلو ریوټونو د لېږلو لپاره د هغوي د معلوماتي ټکنالوژي (IT) اسانتیاوې په سوال کارولې. ځایي خبریال، احمد شاه جواد د فبرورۍ په میاشت کې آی ډبلیو پی آر ته له دې لارې خپل ریوټ استولی و: د انټرنېټ د نشتوالي له امله یو افغان ولایت گوښه پاتې دی. د افغانستان لپاره د آی ډبلیو پی آر مسوول، نور رحمن رحمانی وویل: «د هېواد د نورو برخو افغانان او نړیواله ټولنه د نوموړي ولایت د وضعې او حالت په اړه ډېر لږ معلومات لري.»

د افغانستان د آی ډبلیو پی آر ادارې ددې ستونزې د هوارولو لپاره په تیرینکوپ کې یوه څانگه پرانستله، ترڅو خبریالان وکړای شي له دې لارې خپل ریوټونه آی ډبلیو پی آر او نورو خبري رسنیو ته واستوي. ځایي خبریالان وايي د انټرنېټ د کارولو له امله یې کارونه اسانه شوي دي. د حکمت الله افتاب په نامه یو خپلواک خبریال وویل: «تر دې دمخه به شپې او ورځې له یوې ناحکومتي موسسې څخه بلې ته تلو، غوښتنه به مو ترې کوله چې د یو ریوټ استولو لپاره د انټرنېټ د کارولو اجازه راکړي. اوس دا ستونزه هواره شوې.»

د نوموړي مرکز په پرانستې غونډه کې خبریالانو او د ناحکومتي موسسو او سیمه ییزه حکومتی ادارو استازو گډون کړی وو. غونډه د ارزگان ولایت د حج او اوقافو د رئیس، مولوي حمدالله له خوا د څو مبارکو آیتونو په تلاوت پیل شوه او دعا یې وکړه چې د ارزگان د خلکو غرونه د نړیوالو بېلابېلو برخو ته ورسېږي.

د [ارزگان] د والي د دفتر په استازیتوب، الحاج عبدالرحمن خان رسنۍ د ټولني «سا او روح» ویللي، ویي ويل، په ارزگان کې خبریالانو د خپلو خلکو ستونزې او بریالیتوب بیان کړی او په دې توگه یې مهم او ارزښمن رول لوبولی دی. آی ډبلیو پی آر خپل کار د افغانستان له لویو ښارونو څخه بهر ته غځولی او ارزگان له ځانگړې ننگونې سره مخامخ و. ځایي خبریالانو ته په پام کې نیول شوی ورکشاپ په لارو کې د طالبانو د شتون گواښ څو اوونۍ له څنډ سره مخامخ کړ.

ارزگان د هلمند او کندهار له ناکراره ولایتونو سره گډه پوله لري او د باغیانو یو پیاوړی مرکز بلل کېږي. رحمانی وویل: «په نوموړي ولایت کې زموږ په وړاندې تر ټولو لویه ستونزه امنیت و. حکومت او بهرنی پوځونه له تیرینکوپ بهر ډېر لږ کنټرول لري. مور اوږدې وو، د یو شمېر ولسوالیو خلک ... هغه خلک کافران بولي چې د حکومت تر لاس لاندې سیمو کې کار کوي یا اوسېږي.»

هغه زیاته کړه: «د باغیانو پر گواښ سربېره هلته د برلاسي فساد او په حکومتی ادارو کې د شفافیت د نشتوالي په څېر نورې زیاتې ستونزې شته. دې او دې ته ورته نورو ستونزو په اړه تر اوسه معلومات نه دي خپاره شوي.» سیمه ییز حکومت د آی ډبلیو پی آر غوښتنې ته مثبت ځواب ووايه. د ارزگان د اطلاعاتو او فرهنگ رئیس، الحاج غلام حضرت وویل، د رسنیو [د] مرکز [جوړول] «یوه ستره بریا» ده او په [دې] ولایت کې به ژورنالیزم غښتلی او ښه همغږي به پکې رامنځته کړي. د ارزگان د سرې میاشتې رئیس، اجمل هاند وویل، [دا] ولایت پیاوړو خبریالانو ته اړتیا لري. هغوی باید له هغو خنډونو او موانعو خپلواک وي چې ځایي زورواکانو رامنځته کړي دي.

هغه وویل: «رسنۍ په ټولنه کې ډېر اهمیت لري. که یوه پاچهی نسکوره شي، نو گوته یې رسنیو ته نیول کېږي او که عادی خلک قدرت ته ورسېږي، نو دا کار هم د رسنیو له لارې ترسره کېږي.»

د رسنیو [نوموړی] مرکز د آی ډبلیو پی آر په مرسته په ارزگان او ننگرهار کې د څیړنیز ژورنالیزم د ودې او پراختیا په موخه جوړ شوی، عملي روزنیز ورکشاپونه پر مخ وړي او چاپی او صوتي رسنیو ته د ریوټ د چمتو کولو پر مهال د تجربه لرونکو خبریالانو له خوا زده کړه ورکول کېږي.

**Topic: Refugees**

**Source URL:** <https://iwpr.net/ps/global-voices/%D9%BE%D9%87-%D9%8A%D9%88-%D8%A7%D9%81%D8%BA%D8%A7%D9%86-%DA%AB%D9%88%DA%9A%D9%87-%D9%88%D9%84%D8%A7%D9%8A%D8%AA-%DA%A9%DB%90-%D8%AF-%D8%A2%DB%8C-%DA%89%D8%A8%D9%84%D9%8A%D9%88-%D9%BE%D9%8A-%D8%A2%D8%B1-%D8%AF-%D8%B1%D8%B3%D9%86%D9%8A%D9%88-%D9%85%D8%B1%DA%A9%D8%B2>